

Hallituksen esitys Eduskunnalle elintarvikelaksi sekä eräiden lakien muuttamiseksi

Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta lakiluonnoksesta. Liitteenä olevat asetukset ovat alustavia luonnoksia eikä niistä pyydetä lausuntoa. Esityksen perustelujen käänös toimitetaan pyynnöstä käänöksen valmistuttua 9.8.2018 alkaen.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi elintarvikelaki, joka korvaisi voimassa olevan elintarvikelain. Esityksessä on kyse kokonaisuudistuksesta, jolla uudistetaan myös lain nojalla annettavat keskeiset alemman asteiset säädökset. Lailla säädettäisiin elintarvikkeita koskevista yleisistä vaatimuksista sekä niiden valvonnan järjestämisestä. Lakia sovellettaisiin lähtökohtaisesti kaikkiin elintarvikkeisiin, elintarviketuotantoon käytettäviin eläimiin ja elintarvikekontaktimateriaaleihin, elintarvike- ja kontaktimateriaalitoimintaan, elintarvike- ja kontaktimateriaalialan toimijoihin sekä elintarvikevalvontaan kaikissa elintarvikkeiden ja elintarvikekontaktimateriaalien tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa. Voimassa olevaan elintarvikkeita ja niiden valvontaa koskevaan sääntelyyn ei tulisi merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Esityksen tavoitteena on keventää lainsäädännöstä toimijoille ja valvontaviranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa kuitenkin vaarantamatta elintarviketurvallisuuksi. Esityksellä pyritään myös parantamaan elintarvikelain käytettävyyttä jäsentämällä lukuisista muutoksista aiheutunutta hajanaisuutta. Samalla lakia päivitetään vastaamaan EU-lainsäädännön nykytilaa. Lain valvontaviranomaisten tehtävät vastaisivat pääosin voimassa olevan lainsäädännön mukaisia tehtäviä. Kuntien ja aluehallintoviranomaisten tehtävät siirtyisivät kuitenkin maakuntien tehtäväksi, siten kuin maakuntaudistuksen yhteydessä on säädetty. Maa- ja metsätalousministeriö suunnittelisi ja ohjaisi elintarvikemääräysten täytäntöönpanoa. Ruokavirasto suunnittelisi ohjaisi, kehittäisi ja suorittaisi valtakunnallisesti elintarvikevalvontaa. Uutena tehtävänä Ruokavirastolle esitetään vientiin liittyviä tehtäviä. Maakunnat huolehtisivat elintarvikevalvonnasta toimialueellaan. Valtion lupa- ja valvontavirasto suunnittelisi, ohjaisi ja suorittaisi alkoholilain piirissä olevaa valvontaa ja ohjaisi maakuntia alkoholimyymälöiden valvonnassa. Valvontaa esitetään muutettavaksi vastaamaan paremmin nykyistä toimintaympäristöä kohdentamalla sitä elintarvikehuoneistoista elintarviketoimintaan ja liittämällä lihantarkastus kiinteämmin osaksi

muuta elintarvikevalvontaa. Eläimistä saatavien elintarvikkeiden erillinen ensisaapumispaikkavalvonta esitetään nykyisessä muodossa lakkautettavaksi ja siirrettäväksi osaksi maakuntien tekemää muuta elintarvikevalvontaa. Ympäristöterveydenhuollon valvonnan maksullisuutta esitetään uudistettavaksi sekä elintarvikelain että terveydensuojelulain osalta. Voimassa oleva suoriteperusteinen maksu muutettaisiin vuosimaksuksi. Uudella järjestelmällä pyritään parantamaan maksujen kustannusvastaavuutta ja samalla kohdentamaan valvontaa riskiperusteisesti.

Torjunta-ainejäämien enimmäismäärien asettamista edeltävä riskinarviointitehtävä esitetään siirrettäväksi Elintarviketurvallisuusvirastosta Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Torjunta-aineiden ja niiden jäämien riskinarviointitehtävien keskittäminen yhteen virastoon helpottaisi asiantuntijayhteistyötä ja helpottaisi asiointia lupakysymyksissä. Samalla kasvinsuojeluaineista annettua lakia esitetään muutettavaksi vastaavasti.

Lakiin esitetään lisättäväksi toimijan luotettavuutta koskeva säännös. Samalla Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia muutettaisiin vastaavasti.

Lait on tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään toimittamaan ensisijaisesti osoitteessa lausuntopalvelu.fi tai sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@mmm.fi tai kirjeitse osoitteeseen maa- ja metsätalousministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Sähköiset lausunnot tulee toimittaa pdf-, Word- tai rtf -tallennusmuodossa.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 17.8.2018.

Valmistelijat

Lisätietoja:

lainsäädäntöneuvos Anne Haikonen (25.6.-2.8.2018), anne.haikonen@mmm.fi
lainsäädäntöneuvos Hannu Miettinen (30.7.-17.8.2018), hannu.miettinen@mmm.fi
elintarviketurvallisuusjohtaja Sebastian Hielm, sebastian.hielm@mmm.fi
neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola, vesa.pekkola@stm.fi

Liitteet:

[Luonnos_HE_Elintarvikelaki.pdf](#)

[Asetusmuistio 20.6.2018.pdf](#)

[Hygienia-asetusluonnos 20062018 rev 1.pdf](#)

[Valvonta-asetusluonnos 20.6.2018.pdf](#)

[Utkast_RP_Livsmedelslag.pdf](#)

[Lausuntopyyntö.pdf](#)

[Begäran om utlåtande.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan valtionvirasto
Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Ammattikeittiöosaajat ry
Arktiset Aromit ry
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Brahea-keskus
Diabetesliitto ry
Elinkeinoelämän keskusliitto (EK)
Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL)
Elintarviketurvallisuusvirasto
Eläintautien torjuntayhdistys ry (ETT)
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan Maakunta
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan maakunta
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakunta
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finlands svenska Marthaförbund r.f.
Foodwest Oy
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta

Hausjärven kunta
Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto eläinlääketieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopisto maatalous-metsätieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopisto oikeustieteellinen tiedekunta
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen ammattikorkeakoulu
Hämeen ELY-keskus
Hämeen maakunta
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Inspecta Sertifiointi Oy
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunta
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun ELY-keskus
Kainuun maakunta
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kalatalouden Keskusliitto ry
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karelia-ammattikorkeakoulu
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kasvinsuojeluseura ry
Kasvinsuojeluteollisuus ry (KASTE)
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Keliakialiitto ry
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan maakunta
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen maakunta
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kimitö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Kolttaneuvosto
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta

Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotimaiset Kasvikset ry
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson maakunta
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lapin maakunta
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Laurea-ammattikorkeakoulu
Leipätiedotus ry
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Lihakeskusliitto ry
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luomuinstituutti

Luomuliitto ry
Luonnonvarakeskus
Luontaistuotealan Tukkukauppiain Liitto ry
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry
Maaseutuvirasto
Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiain liitto ry
Maito ja Terveys ry
Maitohygienialiitto ry
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttaliitto ry
Marttilan kunta
Maskun kunta
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun Vesi
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki

Paliskuntain yhdistys
Palkansaajajärjestö Pardia ry
Paltamon kunta
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pihvikarjaliitto ry
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan maakunta
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan maakunta
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakunta
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan maakunta
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon maakunta
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pro Kala ry
Pro Luomu ry
ProAgria Keskusten Liitto
ProAgria Svenska Lantbrukssällskapens Förbund
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta

Päijät-Hämeen maakunta
Päivittäistavarakauppa ry (PTY)
Pälkäneen kunta
Pääesikunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokatieto ry
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruralia-instituutti
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan maakunta
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Solkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
Sosiaali- ja terveysministeriö

Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Suomen Broileriyhdistys ry
Suomen Eläinlääkäriliitto ry
Suomen Eläinlääkäripraktikot r.y.
Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto SEY ry
Suomen Kalakauppiasliitto ry
Suomen Kalankasvattajaliitto ry
Suomen keittiömestarit ry
Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lammasyhdistys ry
Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry
Suomen Metsästäjäliitto ry
Suomen riistakeskus
Suomen Siipikarjaliitto ry
Suomen sikayrittäjät ry
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry
Suomen Sydänliitto ry
Suomen Terveystuotekauppiaitten liitto ry
Suomen Viljava Oy
Suomen ympäristökeskus
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tulli
Tuotantoeläinlääkäriyhdistys ry
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun vesihuolto Oy
Turun yliopisto elintarvikekemian laitos
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta

Tuusulan Vesi
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uimahalli- ja kylpylätekniinen yhdistys
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan maakunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtimon kunta
Valtion ravitsemusneuvottelukunta
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministeriö Kunta- ja aluehallinto-osasto
Valtiovarainministeriö Vero-osasto
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen maakunta
Vehmaan kunta
Verohallinto
Verohallitus Harmaan talouden selvitysyksikkö
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vilja-alan yhteistöryhmä VYR ry
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ålands Fiskodlarförening rf
Ålands landskapsregering
Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM)
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Kysymyksiä

Mitä mieltä olet valvontamaksuja kehittämisestä ehdotetulla tavalla?

Mitä mieltä olet mahdollisuudesta ottaa huomioon toimijan luotettavuus, kun elintarvikevalvontaa suunnitellaan ja toteutetaan?

Mitä mieltä olet lihantarkastuksen kehittämisestä ehdotetulla tavalla; mikä on mielestäsi paras viranomaistaho huolehtimaan lihantarkastuksesta teurastamoissa ja leikkaamoissa?

Mitä mieltä olet toisesta EU-jäsenvaltiosta tulevien eläinperäisten elintarvikkeiden ensisaapumisvalvonnan kehittämisestä ehdotetulla tavalla?

Mitä mieltä olet hallinnollisten pakkokeinojen kehittämisestä ehdotetulla tavalla?

Jos oikeusministeriö arvioi rangaistusluonteisen hallinnollisen seuraamusmaksun (hallinnollinen sakko) mahdolliseksi, pitäisikö sellainen ottaa käyttöön elintarvikevalvonnassa?

Lausunnot muista aiheista

Hielm Sebastian
MMM

Miettinen Hannu
Maa- ja metsätalousministeriö